

ویژگی های واقعی برنامه هفتم توسعه

صفحه ۸

شماره مسلسل ۴۶۰۸ دوشنبه اول خرداد ۱۴۰۲
۲۰ ذیحده ۱۴۴۴ هجری قمری ۲۲ می ۲۰۲۳ شماره ۳۸۷۰
روزنامه خبری تحلیلی، دانشگاهی صبح ایران
صدای نخبگان، نگاه جوانان

۱۶ صفحه
۳۰۰۰ تومان

میزبان؛ برنده قطعی

در دفاع از برگزاری مناظره غنی نژاد و علیزاده
درباره لیبرالیسم و اتهام هایش

صفحه ۱۲

www.fdn.ir | Mon | 22 May 2023

۱۶، ۱۵، ۱۴

نگاهی به برگزاری سی و چهارمین دوره نمایشگاه کتاب

برای بازگشت ناوبندر مکران که مرزهای پیشرفت در بایستی کشور را جابه جا کرد

در برنامه هفتم حداقل ۴۵٪ دانشجویان روزانه موظف به پرداخت هزینه تحصیل می شوند

نمایشگاه ۷ میلیون نفری

۱۳

یک اقیانوس حقیقت امیدبخش

۷، ۶

پایان دانشگاه های دولتی؟

۶

آزمون سخت نجات مدارس دولتی

صحرائی برای وزارت آموزش و پرورش به مجلس معرفی شد، او چه مأموریت های مهمی پیش رو دارد؟

■ با تاثیر ۶۰ درصدی امتحانات نهایی سوم دبیرستان چقدر به عدالت آموزشی نزدیک می شویم؟

■ وضعیت بی عدالتی محض مدارس دولتی چگونه بهبود پیدا می کند؟

■ ایده واگذاری کامل آموزش به بخش خصوصی چطور شکل گرفت و چگونه منفی شد

یادداشت

انتخاب رئیس الوزرای جدید طالبان؛ تغییر اشخاص یا تغییر باورها؟

نصب و تبار قومی وی نیز اعتبار او را مضاعف می کرد؛ چرا که تبار وی به پشتون های درانی و خاندان پادشاهان سابق افغانستان می رسد. با توجه به همین ویژگی ها بود که در زمان منازعه تشکیل هیات حاکمه میان طالبان قندهاری و شبکه حقانی، وی به رغم قندهاری بودن، مورد احترام هر دو طرف قرار گرفته و تقریباً در نقش حکم در نزاع میان آنها ظاهر شد. با این حال به نظر می رسد وی در مدت رئیس الوزرای تقریباً منفعل عمل کرده و تصمیمات اجرایی و عزل و نصب اغلب در خارج از دفتر وی انجام گرفته است.

اما در مورد مولوی عبدالکبیر زدرانی باید گفت که وی نیز از علما و مقامات برجسته سیاسی و نظامی دوره اول حکومت داری طالبان بوده است. در سوابق او می توان به مواردی همچون والی استان های لوگر و ننگرهار و ریاست نظامی منطقه شرق اشاره کرد. علاوه بر این ظاهر پس از فروپاشی نظام طالبان وی مدتی ریاست شورای پیشاور را برعهده داشته و در عین حال بخشی از تشکیلات نظامی طالبان در برابر دولت پیشین و ناتو را هدایت کرده است. وی جزء افرادی است که تحت تحریم سازمان ملل قرار دارد، زیرا متهم به دست داشتن در یک حمله نظامی بود که منجر به کشته شدن بیش از ۷۰۰ غیر نظامی از جمله ۵۹ دانش آموز شد. وی در مقطعی در پاکستان بازداشت شد اما به خاطر تسهیل فرآیند مذاکرات آمریکا و طالبان آزاد شده و در نهایت در زمره مذاکره کنندگان طالبان با آمریکا و دولت پیشین جای گرفت. مهم ترین تفاوت وی با رئیس الوزرای سابق رامی توان در تبار قومی اش جستجو کرد، در جایی که تبار عبدالکبیر برخلاف ملامحمدحسن آخوند به پشتون های شرق افغانستان و قبایل زدران می رسد و از این جهت با سراج الدین حقانی و افراد این شبکه قریب قومی دارد، هر چند در عضویت این شبکه قرار ندارد. در مورد خصوصیات فردی دیگر وی هم باید اذعان کرد که وی را علاوه بر عالم دینی، فردی آگاه و مطلع به علوم روز و با دانش و فراستی بیشتر از سلفش ارزیابی می کنند. قرار گرفتن او در سمتی همچون عضو برجسته کمیسیون دعوت (فراخوان) شخصیت های نظام سابق) را هم به دلیل انعطاف پذیری بیشتر او در برابر مخالفان ارزیابی می کنند. با این حال او به لحاظ سیاسی برجستگی و برش شخصیتی ملامحمدحسن را ندارد، چنانکه در فرآیند ابتدایی تشکیل کابینه ابتدایی امارت اسلامی جایگاهی نداشت و بعداً دستسور شخص ملاهبت الله به کابینه راه یافت و به سرعت تا مرتبه معاونت سیاسی نخست وزیری ترقی کرد.

میراحمد رضا مشرف
کارشناس حوزه بین الملل

چند روزی است که از فرمان هبت الله آخوندزاده، رهبر طالبان در مورد تغییر رئیس الوزرای امارت اسلامی می گذرد و در این مدت تحلیل های گوناگونی در مورد چرایی و چگونگی این تغییر و پیامدهای آن بر آینده سیاسی طالبان ارائه شده است. این موضوع زمانی اهمیت خود را بیشتر آشکار می کند که حضور ژنرال فیض حمید پاکستانی در کابل و منازعات شدید بر سر این سمت حساس و کلیدی در ابتدای تشکیل دولت موقت طالبان را بیاد آوریم؛ منازعه ای که ابتدا بر سر ریاست الوزرای همان نخست وزیر وی دو شخصیت برجسته و در واقع نمایندگان دو جناح سیاسی عمده امارت اسلامی (طالبان قندهاری و شبکه حقانی) یعنی ملا برادر و سراج الدین حقانی در گرفت و در نهایت به انتخاب گزینه سوم یعنی ملامحمدحسن آخوند انجامید. اکنون پناهنده ای ذبیح الله مجاهد، ملامحمدحسن آخوند بنا بر مشکلات جسمی و کپولت سن از سمت نخست وزیری کنار گذاشته شده و مولوی عبدالکبیر زدرانی به عنوان جایگزین وی انتخاب شده است. البته در این میان یک نکته مهمی نیز در فرمان امیرالمومنین امارت اسلامی به چشم می خورد؛ مولوی عبدالکبیر به عنوان کفیل رئیس الوزرا اعلام شده و به این ترتیب برکناری یا کناره گیری ملامحمدحسن آخوند جنبه قطعی نیافته است. با این همه در حال حاضر و تا مدت زمانی نامعلوم مولوی عبدالکبیر زدرانی را باید نخست وزیر منتخب ملاهبت الله و رئیس الوزرای امارت اسلامی طالبان بدانیم.

اکنون سوال مهم و اساسی این است که آیا این دگرگونی و جابه جایی فردی در عالی ترین سطح اجرایی امارت اسلامی را می توان یک تحول و دگرگونی بنیادین و در تعبیری دقیق تر نشانه ای از تغییر در رویکردها، خط مشی ها و حتی باورهای امارت اسلامی تلقی کرد یا اینکه صرفاً باید آن را در مقیاس یک جابه جایی انفرادی و شخصی، آن هم بدون پیامدهای کلان مدنظر قرار داد؟ در پاسخ به پرسش فوق به تاملی در این مورد پرداخته ایم که انتخاب رئیس الوزرای جدید امارت اسلامی طالبان در سه سطح فردی (خصوصیات شخص رئیس الوزرا)، وضعیت داخلی امارت اسلامی و در نهایت در روابط امارت اسلامی با جهان خارج، زمینه ساز چه تغییراتی خواهد شد.

پیامدهای تغییر وزیر الوزرا در مقیاس فردی

طبیعی است که در نظام سیاسی مانند امارت اسلامی طالبان که دولت تابع هیچ گونه قانون و برنامه مدون و مشخصی نیست، خصوصیات فردی افراد و به خصوص عالی ترین افراد سطوح تصمیم گیری و اجرایی نقشی تعیین کننده ایفا می کند. اگر بخواهیم در این چهارچوب به مقایسه خلقیات و خصوصیات فردی ملامحمدحسن آخوند و ملامحمد عبدالکبیر زدرانی بپردازیم، احتمالاً به برخی تفاوت های چشمگیر و آشکار دست خواهیم یافت. ملامحمدحسن آخوند رئیس الوزرای سابق طالبان به عنوان یک عالم دینی برجسته و صاحب تالیفات متعدد در مباحث اسلامی شناخته شده و در دوره اول حکومت طالبان در عالی ترین مناصب اجرایی از وزارت خارجه تا معاونت ریاست الوزرای مشغول به کار بود. وی در آن هنگام در سلسله مراتب امارت اسلامی در بالاترین سطوح رهبری قرار می گرفت و از این جهت از اعتبار و پشتوانه بسیار قوی برخوردار بود. در عین حال

رئیس الوزرای جدید و تحولات در سطوح داخلی امارت اسلامی

انتخاب رئیس الوزرای جدید طالبان در شرایطی انجام گرفته است که اختلافات داخلی به ویژه میان طالبان قندهاری و شبکه حقانی نیز به نقطه اوج خود رسیده است. بر همین اساس انتخاب مولوی عبدالکبیر زدرانی با منشأ قومی شرقی و نزدیک به شبکه حقانی با دو تحلیل کاملاً متفاوت مواجه شده است. در یک سو برخی کارشناسان مانند تحلیلگران اکسپرس، تربیون این انتخاب را با هماهنگی و مشورت شبکه حقانی و نشانه ای از کاهش تنشات میان دو جناح امارت اسلامی تلقی می کنند. اما در سوی دیگر برخی نیز این انتخاب را به زیرکی ملاهبت الله در ایجاد تفرقه میان پشتون های شرق نسبت می دهند؛ چرا که مولوی عبدالکبیر

رئیس الوزرای جدید و تعامل با جهان خارج

برخی تحلیلگران سیاسی بر این اعتقادند انتخاب مولوی عبدالکبیر به عنوان نخست وزیر یک پیام آشکار برای جامعه جهانی بود؛ پیامی مبنی بر اینکه امارت اسلامی طالبان در خواست های جهانی در مورد لزوم ایجاد تغییرات در نظام سیاسی خود را درک کرده اند و این انتخاب نیز گامی در راستای همین درک است. انتخاب مولوی عبدالکبیر به فاصله کمی پس از سفر نخست وزیر قطر به قندهار و پس از ملاقات وی با ملامحمدحسن آخوند را دلیلی بر صحت ادعای خود تلقی می کنند. در عین حال منش و روش متعادل مولوی عبدالکبیر در مواجهه با درخواست های خارجی و حتی اقلیت های داخلی را نیز تأییدی بر این تغییر مواضع دانسته اند. در این مورد شاید بتوان به ملاقات چند ماهه پیش مولوی عبدالکبیر با اعضای یوناما اشاره کرد، در جایی که وی برای اولین بار در جایگاه یک مقام امارت اسلامی با اصل برگزاری انتخابات اعلام موافقت می کند؛ هرچند آن را با مفاهیم مهمی چون انتخابات براساس تخصص در هم می آمیزد. علاوه بر این مولوی عبدالکبیر از جمله معدود مقامات طالبان است که پیش از این ملاقات های متعدد با اقلیت های قومی و مذهبی داشته و اعلام کرده که امارت اسلامی به تنوع قومی در افغانستان باور دارد و معتقد به حضور همه اقوام در ساختار دولت است. در حالی که همه اینها می تواند نشانه های مثبتی برای جامعه جهانی تلقی شود، یک نقطه تاریک و کور وجود دارد که می تواند این معادلات خوش بینانه را برهم زند. حتی اگر این جنبه های مثبت و انعطاف فکری و عقیدتی در شخصیت مولوی عبدالکبیر را بپذیریم، باز هم دایره اختیار او و تبعیت او از فرامین رهبری طالبان، که تاکنون بسیار غیر منطقی نشان داده است، می تواند تمامی این پیش بینی های مثبت را برهم زده و کورسوی امید برای تغییر امارت اسلامی طالبان را خاموش کند.

کانون تبلیغاتی
سیهر جوان
مجری انحصاری
تبلیغات محیطی
در دانشگاه آزاد اسلامی
۰۹۳۹۸۸۸۸۶۹۹

انا لله و انا الیه راجعون
برادر ارجمند حضرت حجت الاسلام والمسلمین
جناب آقای محمد جواد حجتی کرمانی دامت برکاته
درگذشت برادر گرامی تان را تسلیت عرض نموده و از درگاه خداوند متعال برای آن مرحوم رحمت واسعه الهی و برای جنابعالی و سایر بازماندگان صبر و اجر مسالت دارم.
علی اکبر ولایتی

صدای نخبگان، نگاه جوانان FARHIKHTEGAN
روزنامه فرهیختگان www.fdn.ir
farhikhteganonline